

Broytingar í almanna-verkinum og habilitetur

Finnur Helmsdal, social-leiðari á Andveikraværðningu og gamalt vaeðni hjá Tjóðveldisflokknum, skrifar í Sjóðarmiðnum í Sosialinum herfyri eina rættuliga hatska og sensatíonsmerka grein um mín persón, sum eisini verður uppafturtíkin í oddagreinini.

Í blaðnum koma hesir trýggjapástandir:

1. At tankin um at neyðugt er at gera eina umskipan av lógarverkinum á sosiala økinum, soleiðis at endamálinum við stovninum verður rokkið, ber prógv um at eg eri púra stuttan innan, og at hugsjónin hoyrir útasta høggravongin til
2. At sakførarar (Annfinn V. Hansen?) er tann stætturin, sum er veruliga orsökini til at alt samfelagið er farið um koll.
3. At vaeðni hjá flokknum (Fólkaflokknum?) eru óskikkað at sita í starvi hjá tí almenna.

Umsitingin á almannaøkinum er í dag ruðuleikakend. Orsökini er at sparingar á starvsfólkatalinum saman við einum øktum tali av fólkum, sum má leita sær hagar at fáa hjálp, førir við sær at stovnurin ikki kann yvirkomar arbeiðsbyrðuna.

Hetta merkja øll sum leita sær hagar, og framkemur beinleiðis av greinin hjá socialleiðaranum. Eisini skal víst á kanningin hjá lögtingsgrannskoðaranum og ríkisgrannskoðaranum, sum førir við sær at stjórnið legði frá sær.

Trupulleikin kann bert loysast við at seta fleiri fólk at umsita málsøkjið, ella við at broyta skipanina so at tað ikki er neyðugt at nýta so nógv orku til umsóknirnar.

Við tí sera avmarkaðu peningangøð, vit í dag hava til taks hjá Landskassanum, er ikki møgult at økja útreiðslurnar til fyrisitingaruttan at tað kemur at vanta peningur í aðrastaðni. Tí er neyðugt at umskipa stovnin, soleiðis at peningurin veruliga kemur teimum til nýttu, sum hann er ætlaður til.

Vit hava í alt ov langa tíð útbýgt tann almenna sektin, uttan á nakran hátt at gera okkum greitt, at við tí lífta fólkatalinum, vit hava, er tað ikki møgult uttan fyrirlit at kopiera eina skipan, sum er í londum, sum hava eitt fólkagrundlag, sum er 100 kanska 1000 ferðir størri enn okkara.

Vit hava í Føroyum okkurt um 200 ymiskar stovnar

Viðmerking

og ráð. Í mun til fólkatalið má hetta vera heimsmet, eins og skattatrygging er tað. Samstundis siggja vit, at tað í einari tingsetu koma 200 til 300 ymisk lógaruppskot til viðgerðar. Hvussu skulu vanligu borgararnir finna runt í hesum junglum, og hvør skal gjalda gildið?

Við uppskotinum um nýggja stýrisskipan hevði tann politiska stýringin verið einfaldari. Tó skal tað ikki gloymast at tað eisini verður neyðugt við einari almennari bygnaðarbroyting, soleiðis at tann peningur, sum verður játtaður á fíggiarlógini ger mest nyttu.

At hava ein so effektiv almennan sektor sum møgult má vera endamálið, og borgarar landsins, ikki minst tey veiku, hava krav uppá eina so skjóta og rættvísu málsviðgerð sum møgult.

Tann niðurskerjingarpolitikkur, sum hevur verið fórdur higartil hevur sum oftast verið at minka játtanirnar hjá almennu stovnunum, uttan samstundis at minka um arbeiðsuppgávurnar.

Hetta hevur tað úrslit, at stovnamir ikki eru førir fyri at røkja sínar skyldur, viðgerðin tilvildarlig, nógv uppgávur óroktar og umstøðurnar hjá bæði brúkarum og starvsfólki ótolandi.

Tað skal ein nýghugan til, eisini innan fyri almanna-verkið, skal landið yvirleva. Politikararnir mugu velja hvørjar tænastur landið skal veita og á hvørjum støði hesar skulu vera. Samstundis má tað vera eitt krav, at umsitingin av hesum tænastum er so einföld sum møgult, soleiðis at peningurin verður nýttur til tað endamálið, hann er ætlaður til.

Almenni sektorin hevur ov nógv heilagar kýr, og hóast tey flestu eru samd um at broytingar skulu gerast, kemur tað ikki fyri, tá uppskot um broytingar verða nevnd, at ikki onkur almennur leiðari (sum oftast ein sum umsitar økið), beinanvegin byrjar at tosa um forfylging av ávísam samfelagsbókum, við tí úrsliti at ruðuleikin sleppur at halda fram.

Eg meini sjálvur at verandi umstøður eru ótolandi og mugu broyast, og átti hetta álvarsmál ikki at verða

flokspolitiskt.

Sjálvandi hevur socialleiðarin Finnur Helmsdal rætt til at hava eina aðra hugsan, men at skíra øll tey, sum ikki hava hansara hugsan, fyri at vera uttan innlit, er lættisoppakent.

Ikki minni lættisoppakent er tað at hoyra ein almennan leiðara skíra ein samfelagsbók fyri samfelagsins sjakalar og umboðsmenn hans grábeinta á jørð. Hørd orð frá einum manni, sum livir av armóðini í landinum.

Álvaratos, Finnur, ikki havi eg lagt eftir almennum starvsfólkum, sum uttan íva striðast og strevast. Alt í lagi, at tú kanska ynskir eina aðra skipan enn eg sjálvur, men ikki byrja at kalla fólk við ymiskum ókvæmsorðum, tá ið tú ert ósamdur við tey. Kom heldur við einum seriøsum boði uppá hvussu vit loysa teir trupulleikar, sum eru í verandi skipan.

Oddagreinin í Sosialinum nýtti ikki óvantað samstundis høvið til at koma við sínum viðmerkingum.

Tað var við undran at eg las leiðaran í Sosialinum skriva um habilitet í umsitingini. Kanska tær politisku starvssetingarnar eru farnar í søguna? Vit kunnu vóna hetta.

Í álitinum um stýrisskipan okkara varð skotið upp, at lögtingsmaður tá hann varð valdur, skuldi leggja frá sær øll politisk álitissørv, sum eru undir eftirliti av Landsstýrinum ella sum Landsstýrið hevði skipað hann í. Orsøkin til hetta uppskot er, at tað er ein mótsægn at lögtingsmenn hava eftirlit við Landsstýrinum, sum so aftur hevur eftirlit við teimum somu lögtingsmonnum, tá ið teir eru í starvi hjá nevndum, ráðum og øðrum stovnum undir landinum.

Hetta skuldi verið greið tala, og merkir ikki at fólk ikki mugu hava eina politiska hugsan, men at tey í tí løtu tey eru vald í Løgtingið leggja hesi stórv frá sær.

Til hetta valið hava 10 listar boðað frá lutøku. Um hesir listar stíla tey fólk upp, sum heimild er til, verða tað 640 vaeðni. Harumframt kemur eitt líknandi tal av stillarum.

Ætla leiðarin á Sosialinum, at øll tey fólk, sum stilla upp nú, ella á annan hátt hava víst eina politiska uppfatan, skulu vera óskikkað at sita í almennari tænastu,

verða nógv sum mugu leggja frá sær.

Endamálið við uppskotinum var ikki at taka grundlógartryggjaða rættin hjá borgarum landsins at hava sína egnu politisku metan, men at tryggja, at økið hjá teimum 32 limunum í Løgtinginum ikki verður blandað saman við økið hjá Landsstýrinum.

Tá ið Sosialurin nú hevur so stóran áhuga fyri hesum spurningi, kann eg leggja afturat, at í uppskotinum til nýggja stýrisskipan, sum Landsstýrið legði fyri Løgtingið, var henda týðningarmikla grein strikað, uttan at Sosialurin hevur nevnt hetta við einum orði.

Er tann stóri áhugin hjá Sosialinum fyri evninum ikki heldur, at tað er ein fólkafloksmaður, sum er tilnevndur, og vildu tey somu gøygini komið, um tað var ein javnaðarmaður? Kanska ein javnaðarmaður pr. definition ikki kann vera inhabilur.

Sosíalurin hevur loyvi til at hava ta uppfatan, at tað bert ber til at hava sosialt medvit við at vera sosialist. Meira sømlugt hevði tað verið at skriva hetta beinleiðis, í staðin fyri at koma við undanførlum um habilitet.

Annars er viðmerkingin um at eg skal vera høvuðsvaeðni at taka rættuliga rívan til, tá tað hóast alt eru 15 onnur sera dugnalig vaeðni á listanum hjá Fólka-flokknum í Suðurstreymi. Um eg verði komandi aktivur politikari er nakað, sum veljararnir skulu taka støðu til, hvørki eg sjálvur ella leiðarin á Sosialinum.

Annfinn V. Hansen

Snelluskip á veg í eystureftir

Sjey skip hava fingið loyvi at royna í Barentshavinum

Mánadagin lá Norðsøki á Eiði og riggaði tað seinasta til. Mánakvöldið skuldi hann stevna eystur í Barentshavið at royna. Eisini Glyvra-berg úr Hvalban skuldi sigla í gjárkvöldið.

– Í fjór fingið skip loyvi at royna við snellu í Barentshavinum. Tey vóru Hoyvíkingur, Norðsøki, Glyvraberg og Aldubáran. Í ár hava trý skip afturat fingið loyvi. Teir eru Ingibjörg, Havsrún og Ljóbhamar, sigur Kai Mortensen, fulltrúi á fiskivinnustovni í Tinganesi.

Bátarnir fara allir í

saltfisk og teir eiga eina kvotu uppá 910 tons í rundum fiski. Hetta svarar til 396 tons í saltfiski. Bátarnir byta kvotuna sínámillum eftir mann-ingartalinum. Hoyvíkingur fær størstu kvotuna, hann er størsta skip og hevur flestar manns við. Hetta er sama skipan sum við íslandskvotuni.

Í fjór gekk syndarlaga hjá snellubátunum fyrsta mánaðin, men so komu teir í fisk og allir fingið tús.

Jústinus

Eldur í Syrdugøtu

Helst hava tveir streymleidingar borið við hvønn annan og so er fest í

Klokkan var júst farin av midnátt fríggjakvöldið, tá fólk í einum sethúsum í Syrdugøtu vaknaðu av royki. Tey lupu upp og sóu at eldur var millum skinns og hold í køkinum í húsinum.

Felagsslökkiliðið hjá byggunum Fuglafirði,

Leirvík og Gøtu kom á staðið og slækta eldin. Køkurin er illa farin og eisini hava húsin fingið stóran roykskaða. Ongin fekk mein av tilbúðinum.

Jústinus